

# FANDA V PRAVĚKU



Jan Prokeš  
ilustrace Petra Vybíhalová



ORIGONA®

Copyright © Jan Prokeš  
Illustrations © Petra Vybíhalová

ID 038b-01

ISBN 978-80-88116-61-5



*Milý Fanoušku,*

*tuto nádhernou knížku u nás pro Tebe nechal Ježíšek.*

*My jsme ho neviděli, ale dáreček byl za oknem.*

*Babi a děda z Olomouce*

*24.12.2026*



# Úvod

Hrdina našeho příběhu, zelenooký zrzavý kluk František Vašíček, se narodil 17. května 2020 a žije s maminkou, Zbyňkem a bráchou Radimkem v Topolné. Má skvělého kamaráda Olíka a na oblečení rád nosí žluté tričko nebo mikinu.

Jednoho dne Fanda s kamarádem Olíkem potkali při hře venku neznámé chlupaté zvířátko. Utíkali za ním, až se dostali k pravěkému skleníku profesora Okulára. Vědec tam však nebyl a nikdo nevěděl, kam se ztratil. Na speciálním létajícím stroji se pak kluci dostali do pravěku s úkolem vypátrat profesora. Našli ho nakonec? A kdo to byl Čipera?

Jak se všechno přesně stalo, se dočtete v této napínavé knížce.



# 1. Záhada spadlá z nebe

Teplé letní ráno slibovalo sice příjemný, ale trochu ospalý den. Okna všech domů v ulici byla otevřená, aby dovnitř vpouštěla čerstvý ranní vánek – ale nezdálo se, že by nějaký přicházel. Kočkám, které se v oknech vyhřívaly na sluníčku, to nevadilo. Mhouřily blaženě oči a spokojeně předly nad představou, jak báječně se jim dnes bude lenořit. Málokdo by si pomyslel, že právě v této ulici vypukne za chvíli dobrodružství, jaké se hned tak nevidí. Dobrodružství plné nevídaných krás a neslýchaných zážitků, ale také okamžiků, při kterých půjde opravdu do tuhého.

Na koho to dobrodružství čekalo? Na Fandu a na Olíka. Na dva kluky, co zrovna bezstarostně mlsali zmrzlinu. Sice už chodili do školy, ale dnes nikam nemuseli. Byl červenec a škola před pár dny skončila. Dnes si Fanda prázdniny doslova vychutnával. Za peníze, které dostal za vysvědčení, pozval svého nejlepšího kamaráda Olíka na zmrzlinu.

Už už to vypadalo, že trocha čokolády skápne Fandovi z kornoutku na jeho nejoblíbenější žluté tričko, ale dobře mířeným líznutím hrozbu zažehnal. Trochu vyčítavě přitom otočil své zelené oči na sluníčko. To musí



tak svítit a zmrzlinu tak rychle rozpouštět? Jenže právě v okamžiku, kdy zvedl zrak k nebi, se to stalo.

Na obloze se zablesklo a objevil se zvláštní objekt. Vypadal jako lesklá, třpytící se koule, která tiše stála ve vzduchu. **Fanda** zahlédl, že z koule něco padá. Žuch. Dopadlo to na zem, odrazilo se to a jako neposedný míček poskakovalo po ulici, až to zapadlo do malé štěrbině na chodníku, kousek od obou kluků.

„Ty brďo! Co to bylo?“ ozval se **Olík**, který mezitím vzhlédl od zmrzliny. **Fanda** si odpovědí nebyl jistý, a tak se znovu podíval na nebe. Jenže koule, která se ještě před chvílí vznášela kousek nad střechami, byla najednou fuč. Na jejím místě se rozprostírala jen bezstarostná blankytná obloha.

„Že by spadl meteorit?“ napadlo **Olíka**. Stejně jako **Fanda** třeštil oči na malý, kulatý neznámý objekt veliký jako ořech. Jenže ořech to nebyl. Ořech totiž není chvíli černý a potom zase červený, nezáří a neblinká. A přesně to ta věčička dělala. Blik! A znova. A znova. Kluci se na sebe udiveně podívali.

„Myslím, že to nebude meteorit,“ prohlásil **Fanda**. „Ten padá z vesmíru. Ale tahle věčička vypadla z nějaké létající koule.“

„Z jaké koule?“ divil se Olík a začal pohledem dychtivě pátrat po obloze. „Já žádnou nevidím.“

„Musela někam odletět,“ řekl Fanda zmateně. „Ale já ji viděl. No fakt! Byla to zvláštní, lesklá koule a chvíli se vznášela přímo nad námi. Jako létající stroj z nějaké jiné planety.“

Olík si svého kamaráda zkoumavě přeměřil. Má mu věřit? Ale Fanda by si přece jen tak nevymýšlel. A hlavně: ta věc se tu nemohla ocitnout sama od sebe. Bylo jasné, že se tady děje něco podivného.



## 2. Chundelaté zvířátko

Oba kluci jako na povel vykročili a přidřepli u spadlého předmětu. Ačkoliv byl zapadlý ve škvíře v chodníku, bylo vidět, že je na něm cosi vyryté. Vypadalo to jako číslice 2. Oba kamarádi si znovu vyměnili užaslé pohledy.

„Co myslíš, že to znamená?“ zeptal se **Olík**. V ruce držel zbytek zmrzliny a zadumaně z ní ulízl, jako když dospělák usrkne kávy, aby se mu lépe myslelo. K žádnému nápadu mu to však nepomohlo – a ani **Fanda** nebyl o moc moudřejší.

„Měli bychom tu kuličku pořádně prozkoumat,“ rozhodl nakonec. Už už se chystal vytáhnout tu věc ze škvíry, když ho **Olík** poplašeně zadržel.

„Počkej! Jestli to spadlo z nebe, může to být horké. Koukej, bliká to červeně!“

**Fanda** se zarazil, ale pak zavrtěl hlavou.

„Nespadlo to z nebe, ale z té létající koule. To blikání vypadá jako nějaký signál. Tohle nebude kámen z vesmíru, ale nějaký malinkatý přístroj!“

**Fanda** se rozhlédl, jestli se tajemná koule znovu odněkud neobjeví. Nebe bylo sice prázdné, ale koutkem oka zahlédl na zemi nějaký pohyb.

„Hele!“ vydechl vzrušeně a ukázal tím směrem **Olíkovi**. Po ulici pelášilo přímo k nim cosi chundelatého.

„Zvířátko!“ vyhrkl **Olík** radostně. „Koukej, to je nějaké zvířátko!“

Tvoreček se zastavil pár kroků od nich a zkoumavě si je prohlížel. **Fanda s Olíkem** mu jeho zvědavost stejným způsobem opláceli. Zvířátko mělo bílé břicho a zlatohnědý hřbet. Na hlavičce mu rostla stříbřitá srst, lehce připomínající šediny. Bylo veliké asi jako veverka, ale ne tak huňaté a mělo delší ocásek. Tělem připomínalo lasičku, ale protáhlou tlamičkou zase spíš jezevce. A ty malé,

*chundelaté zvířátko*



drobounké uši – takové přece mívá vydra! Vypadalo to, jako by toho zvláštního tvorečka někdo uplácal nejméně ze čtyř různých zvířátek.

Než se kluci nadáli, záhadné zvířátko vyskočilo, vběhlo jim přímo pod nohy, s nečekanou zručností hráblo po blikající kuličce a vytáhlo ji ze škvíry. Popadlo kuličku do tlamičky a dalo se na úprk.

První se vzpamatoval **Fanda**.

„Za ním!“ vykřikl a pustil se za uprchlíkem. **Olík** zaváhal, potom slupl zbytek zmrzliny a vyrazil vpřed. Oba pronásledovatelé pádili, co jim síly stačily, ale zvířátko mělo velký náskok. Neustále měnilo směr a zatáčelo do různých uliček, až se po dlouhém a vyčerpávajícím běhu ocitli v jakémsi zvláštním parku. Byl plný stromů, které vypadaly, jako by je sem někdo přenesl z hodně dalekého a podivného ostrova.

Ale nebyl čas si je prohlížet. Zvířátko upalovalo dál a kluci pořád za ním. **Fanda** se bál, že vyšplhá na některý ze stromů a ztratí se jim v korunách i s kuličkou jako veverka s oříškem. Místo toho však tvoreček prudce zabrzdil – a **Fanda s Olíkem**, kteří mu z posledních sil klopýtali v patách, se konečně mohli zastavit a vydýchat.

Jenže jak se má člověk vydýchat, když spatří něco, co mu vyrazí dech? Před nimi stála prapodivná obrovská

stavba. Vypadala, jako by byla celá ze skla. Než to však kluci stačili probádat, jedna ze stěn záhadné stavby se otevřela a objevil se vchod. Tvoreček, jako by na to celou dobu čekal, vběhl i s blikající kuličkou dovnitř. Fanda s Olíkem se na sebe tázavě podívali – a vyrazili za ním.



### 3. Skleník profesora Okulára

Sotva se kluci ocitli uvnitř, oba údivem zkoprněli a Olík zalapal po dechu.

„Ty brďo! To je přece...”

„...skleník,” dokončil za něj Fanda. Pak trochu zaváhal a dodal: „Skleník z pravěku.”

Okolo nich se nacházel ohromný les plný prazvláštních stromů. Podobaly se těm, které viděli už venku, ale bylo jich mnohem víc a byly pestřejší. Některé nebyly větší než křoví, ale jiné rostly do takové výšky, že by zastínily i panelák. Část stromů měla jehličí, jiné připomínaly tropické palmy – a další zase vypadaly jako přerostlé kapradí. Oba kamarádi bezhlesně hltali očima tu velkolepou scenérii. Něco takového dosud viděli jen v knížkách o pravěku.

Z úžasu je probralo tiché zaknínutí. Kluci se překvapeně otočili. Pár kroků od nich netrpělivě postávalo zvířátko, které je sem zavedlo. Panáčkovalo na zadních, v tlamičce svíralo blikající kuličku a tlapkami jim naznačovalo, že ho mají následovat.

Fanda s Olíkem si vyměnili zmatené pohledy, ale pak váhavě vyrazili za tvorečkem. Vedl je čím dál hlouběji do pravěké džungle. Fanda se už už začínal strachovat,

jestli v té spleti houštin nezabloudili. Ale pak to uviděli. Uprostřed pralesa se rozkládala široká mýtina a na ní stála lesklá koule.

„To je ona!“ vykřikl Fanda. „To je ta koule, co jsem viděl na obloze!“

Ale to už se zvířátko rozběhlo ke kouli a oba kamarádi ho chvatně následovali. Když se přiblížili, uvědomili si, že na mýtině nestojí jen koule. Kousek od ní se nacházela skříňka plná všelijakých tlačítek, páček a blikajících žároviček a právě se z ní vysouval veliký monitor.

„Vítejte v pravěkém skleníku profesora Okulára!“ ozvalo se z monitoru a na obrazovce se objevila tvář rozčuchaného šedovlasého pána s hustým knírem. Olík vytřeštil oči.

„Vás já přece znám! Vy jste Einstein\*!“ vykřikl nadšeně.

„Ve skutečnosti jsem jen počítačový program,“ usmál se rozčuchaný pán na monitoru, ale bylo vidět, že ho Olíkova slova potěšila. „A protože jsem nejchytřejší program na světě, dostal jsem tvář Alberta Einsteina. Ale klidně mi tykejte a říkejte mi Alby. Mám to tak radši.“ Hlava vlídně pokývla a zpytavě na oba kamarády pohlédla.

---

\* Výslovnost [Ajnštajn] – slavný německý matematik a fyzik (1879–1955)

„Já jsem František Vašíček a tohle je můj kamarád Olík. Zavedlo nás sem tohle zvláštní zvířátko, ale ještě předtím se na obloze objevila tahle létající koule a ztratila tuhle blikající věcičku,“ vychrlil ze sebe Fanda a střídavě ukazoval na sebe, na svého kamaráda, na lesklou kouli stojící opodál a na blikající kuličku v tlamičce neznámého zvířátka. Alby se zadumal.

„Přivedla vás sem zvláštní shoda okolností,“ řekl po chvíli. „Ale jdete vhod. Zrovna totiž potřebuji pomoc a vy byste mohli být ti praví. Ale pozor! Jde o něco nesmírně nebezpečného!“

Fanda s Olíkem se zatvářili vzrušeně, ale zároveň trochu nechápavě.

„Ovšem,“ uvědomil si Alby. „Nejprve vám musím všechno vysvětlit. Jak už jsem řekl, nacházíte se ve skleňíku profesora Okulára, největšího vynálezce, badatele a botanika. A také největšího cestovatele. Ta zvláštní koule je jeho dopravní prostředek určený k toulkám po dávné minulosti. Je to stroj času.“

Oba kluci užasle vydechli a Alby se na chvíli odmlčel, aby jim dal čas tu fantastickou zprávu vstřebat. Potom pokračoval.

„Profesor Okulár se zajímá o pravěk. Postavil si stroj času, s jehož pomocí cestuje do hluboké minulosti, kde



zkoumá pravěkou flóru. Sbírá semínka pravěkých rostlin a vozí je do současnosti, aby je mohl pěstovat. Proto vybudoval tenhle supermoderní skleník.“

Fanda s Olíkem se znovu fascinovaně rozhlédli. Mýtinu, kde se nacházeli, obepínal hustý prales přesliček a kapradin. Protékal jím potůček a o kus dál bublala bažina plná popadaných kmenů.

„Skleník je potřeba zavlažovat,“ vysvětloval Alby. „Proto profesor vybudoval složitý vodovodní systém. Napojil ho na počítač a vytvořil speciální program.“

„A ten program jsi ty?“ domyslel si Fanda.

„Ano. Mým úkolem je dohlížet na skleník a udržovat v něm stálou vlhkost a teplotu.“

„Tak to je hustý!“ hvízdal Olík uznale. „Ty jsi vlastně takový pravěký zahradník!“

Jeho poznámka však Albyho poněkud rozladila.

„Nejsem jen tak ledajaký zahradník, a už vůbec ne pravěký,“ ohradil se. „Jsem naopak velmi moderní! A nestarám se jen o skleník, ale také o stroj času. Když profesor odletí do pravěku, hlídám, aby se mu nic nestalo.“

„No jo, ale kde vlastně profesor Okulár je?“ zeptal se Fanda.

Alby viditelně zrozpačitěl. „Totiž... ehm... to je právě ten problém. Vypadá to, že profesor na své poslední cestě tak nějak... zmizel.“

## 8. Strašlivý král

Fanda popadl Olíka za ruku a oba se hnali k pralesu, který jediný jim mohl poskytnout útočiště. Čipera jim byl s vyděšeným pištěním v patách. Jenže to už si jich všiml i tyrannosaurus. Znovu hrůzyplně zařval a vyrazil za kořistí.

Na pláži zavládl nepředstavitelný mumraj. Okolo Fandy, Olíka a Čipery se řítilo stádo splašených dinosaurů a křížilo jim únikovou cestu. Ne, tudy to nepůjde! Oba kamarádi změnilí směr a snažili se dinosaury oběhnout. Jenže obří dravec se s vítězoslavným rykem blížil. Dunění jeho kroků sílilo.

„To ne!“ zakvílel zděšeně Olík. „Do pralesa to nestihneme! Ta bestie nás sežere!“

„Musíme se jí postavit!“ vykřikl Fanda.

„Zbláznil ses?!“

Oba kluci se zastavili. Olík zoufale popadal dech a nevěřícně zíral na Fandu. Ten se rozhlížel a pátral po čemkoliv, co by jim mohlo posloužit k obraně. Jenže písčitá pláž byla beznadějně holá. Žádná větev, žádné kameny, nic.



„To je konec!“ bědoval **Olík** a s výrazem hrůzy třesl oči směrem, odkud se s krvelačným řevem řítíl nestvůrný kolos. „Je po nás! Za chvíli nás má!“

„Musíme něco vymyslet!“ nevzdával se **Fanda**. V ohlušujícím lomozu valících se dinosaurů si začal horečně sahat po kapsách. Jako by doufal, že mu spása zázračně vklouzne do rukou. Místo toho nahmatal jen blikající kuličku, která dnes přistála na ulici. To kvůli ní se tady ocitli! To kvůli ní teď skončí v čelistech téhle příšery!

Do uší se oběma chlapcům znovu zařízl děsivý řev. Otočili se a viděli, jak se dravec bleskově blíží, otevírá tlamu a už už se chystá k závěrečnému útoku. **Fandy** se zmocnilo čiré zoufalství. Neměli po ruce nic, čím by se mohli bránit. Nic kromě dvou malých, blikajících kuliček.

Ale pořád to bylo lepší než nic.

„Vytáhni z kapsy kuličku!“ zakřičel **Fanda** na **Olíka**, aby přehlušil příšerný řev, ve kterém zanikal okolní svět. „Hodíme po něm ty blikající kuličky!“

**Olík**, který předtím sledoval, jak **Fanda** vytáhl z kapsy kuličku s číslem 2, okamžitě pochopil. Hrál do vlastní kapsy a vytáhl kuličku s číslem 1, kterou před chvílí sebral na pláži. Potom, ve stejném okamžiku, mrštili kuličkami po přibíhajícím netvorovi.

Byl to směšný pokus. Jak by dvě miniaturní kuličky mohly zahnat mnohatunové monstrum? Jenže kuličky zapadly do otevřené, ryčící netvorovy tlamy a zvíře, které je překvapeně polklo, se k údivu obou chlapců zastavilo. Stálo teď přímo nad nimi jako hrozivá nebetyčná hora, ale v jeho očích už nebyla krvelačná radost. Byl v nich zmatek a strach. A pak se to stalo.

Ještěrovy oči červeně zasvítily. A potom se obr začal měnit. Zmenšoval se a smršťoval, celé jeho tělo se zatahovalo do sebe. Už nestál na zadních, ale na všech čtyřech. Vypadal teď jako neškodný, legrační mlok.

Chvíli na chlapce poulil vykulené oči, stejně udivené, jako měli oni sami. Potom se najednou ozval Čipera, který se z překvapení vzpamatoval nejdřív. Výhruzně na mloka zaprskal a skočil přímo před něj. Bývalý král pravěké fauny, který teď nebyl o mnoho větší než on, se dlouho nerozmýšlel – bleskově se otočil a vzal zděšeně do zaječích.

„Co... co se to stalo?“ vykoktal s úlevou, ale nechápavě Olík.

„To ty kuličky,“ uvědomil si Fanda. „Když jsme je po tom ještěrovi hodili, tak je spolkl a ony ho proměnily. Ale jak je to možné?“

„Ty kuličky slouží k navádění stroje času,“ ozval se rozvážný hlas z hodinek. „Jejich signál proniká napříč časem a dokáže usměrňovat jeho tok. Když tyrannosaurus spolkl kuličky, jejich signály zesílily, protnuly se a došlo k výboji, který obrátil tok času.“

„Tomu nerozumím,“ zakabonil se Olík. Ale Fanda se plácl rukou do čela.

„No ovšem! Jak jsi nám to říkal ve skleníku, Alby? Kdybychom vedle sebe postavili člověka, slona a zajíce a pustili čas o milióny let zrychleně pozpátku, všichni by se začali měnit v dávného předka, který vypadal jako Čipera. A něco takového se stalo i s tím tyrannosaurem. Kuličky způsobily, že pro něho začal čas běžet pozpátku. A on se změnil v prapředka, co žil před milióny let.“

„Ale proč jeho prapředek nevypadal jako Čipera?“ nechápal Olík.

„Protože Čipera je prapředek savců, ale ne prapředek dinosaurů,“ dovtípil se Fanda.

„Jsi hlavička, Fando!“ zaprašťelo v hodinkách. „Přesně takhle to muselo být.“

A jako by jim chtěl dát za pravdu, začal Čipera vzrušeně poskakovat.

„Koukněte, jakou má radost!“ zasmál se Olík.

„Aby ne! Vždyť zrovna zahnal na útěk krále pravěké fauny!“ připomněl Fanda. Vtom si ale uvědomil, že Čipera neskáče radostí. Vypadalo to, že se jim snaží něco sdělit.

Oba kamarádi se na sebe zmateně podívali. A potom Fandovi začalo svítat.

„Já... myslím, že chápu, co se nám Čipera pokouší říct,“ řekl pomalu.

„Když ono je to tak bláznivé, že ani nevím, odkud začít.“